

Latwesch u Awises.

Nr. 41. Zettortdeena 11. Oktober 1851.

Pamahzifhana draudses lohzeckleem,
kad nahk pee mahzitaja par fwechteem
ammata-darbeem peerunnaht (pee-
rafstitees).

(Skattees Nr. 39. Beigums.)

II. Kad jaunekus pee behrnu-mahzibas peewedd, tad
mahzitajam skaidri ja-isteiz:

- 1) Kur, kurrā pagastā, kurrās mahjās, kurrā
muischā jeb pilfatā tas jauneklis dsimmis,
lai mahzitajs winna gaddus basnizas-
grahmata sinnatu atraß. Tapebz, eekam
schī waijadibā pee mahzitaja eet, tam
peeweddejam ta behrnatās-mahzifhanas-weeta
no wezzakeem jeb no zitta kahda, kas to
warretu sinnah, papreelsch labbi ja-
lauschina.
- 2) Zapat arri ta jaunekla wezzaku wahrdi
pareisi mahzitajam ja-isteiz, ka libds arri
par ko tee wezzaki to reis bijuschi, kad
behrus peedsimme, woi fungam kahdi
preelschgahjeji, woi faimneeki, fames-
taudis, peemittetaji, ammatneeki u. t. j. pr.,
ka arr wehl pascha ta behrnatā wezzumu,
zik to atinim.
- 3) Ja jauneklis tai draudse ne buhtu dsim-
mis jeb kristihts, pee kurras draudses
mahzitaja mahzibā peeweddams, tad jau
pee laika preelsch paschas peeweschanas
kristibas grahmata ja-apgahda no tahs
draudses mahzitaja, kur tas behrniash
kristihts, un ta kristibas grahmata behr-
nam, pee mahzitaja nessama, jadohd libds.

Sawus behrniash mahzitajam pee behrnu-
mahzibas peewesdam i gan arr ne buhfeet pee-
mirfuschi, ka teem waijaga skaidri grahmatu-
laßiht, pahtarus labbi sinnah un, ja jauni,
tomehr ne warr appalsch 15 gaddeem buht,

un, ja wezzi, tomehr ne pahraß par 18 gad-
deem. Kad gribbat luhgtees, jaunakus jeb
wezzakus peewest, tad jums us to jau pee
laika, eekam wehl ta fanahkifhanas-deena behr-
neem no mahzitaja nolikta, janahk pee mahzi-
taja luhgtees, un waines jafuhds, kam labbad
juhs ta wehletees, lai mahzitajam wehl laiks
peetiku par tahdu leetu pee basnizas-teefas
luhgtees, ka to wehletu, un ka no basnizas-
teefas ta grahmata, kurrā mahzitajam atraksta,
woi wehl, jeb ne, wehl laika, preelsch eesweh-
tishanas-deenas mahzitajam rohkās riktu; jo
tahdu behrnu, kas jaunaks jeb wezzaks, ne tee
zaur likfumeem nospreesti gaddi, ne weens
mahzitajs bes ihpaschas atwehleschanas no
basnizas-teefas ne drihlest eeswehtiht.

III. Kad deerwalgneekus pee mahzitaja nash peerunnaht,
tad tam peerunnahtam waijaga sinnah isteilt:

- 1) No kurras muischas, no kurrakhm mah-
jahn jeb no kurras zittas weetas tas
nahk peerunnaht.
- 2) Katra zilweka kahrtu jeb ammatu un ik-
weena kristitu wahrdi un pawahrdi.
- 3) No kurras weetas katras zilweks pehrnejā
goddū, jeb pawiffam pehdigo reisi pee
Deewa galda bijis, ka arr, zik warr at-
gahdatees, kurrā fwehtdeena tas bij nahzis.
- 4) Ja kahds zilweks no teem perrunnaja-
meem pee tahs draudses mahzitaja wehl
ne kad ne buhtu bijis, jeb arr, ja tas tai
starpa zittur kur buhtu gahjis: pee kurras
mahzitaja winsch pehdigo reisi pee Deewa
galda bijis.

Ja ta pee kahda gaddahs, tad no tahs
draudses mahzitaja, kur pehdigo reisi pee Deewa
galda bijis, draudses-fihme ja-isnemmi un jau-
nas draudses mahzitajam tuhliht pee paschas
peerunnaftchanas ja-atdohd rohkā.

Tē nu mihti draugi, es jums to labbo pā-dohmu dohmu, ka juhs, no kahdas draudses pahrstaigadami us jaunu draudsi, tahdus draudses-sihmes no fāwa wezza mahzitaja tuhliht isnemmeet, eekam wehl to wezzo mahjas-weetu atstahjuschi, ta ka juhs isenjoht wissas jums waijadfigas basnizas-sihmes jau paschi warreit lihds panemt. Zaur to jums dauds zetti buhs pa-ihsinati.

IV. Kad bruhts-pabri nahk rāhditees, tad mahzitajam waijaga isteit:

- 1) Bruhtgana un bruhtes eedsihwoschanas-weetu, kahrtu jeb ammatu un kristitus wahrdus, ka arri pawahrdus.
- 2) Bruhtgana un bruhtes tehva-wahrdus un woi tee wezzaki wehl pee dsihwibas, jeb jau mirruschi, ka arr tehvu dsihwokli un kahrtu, jeb ammatu.
- 3) Bruhtgana un bruhtes dsimfchanas-weetu un wezzumu. Kad kahds paschā draudse ne buhtu dsimmis, draudses-sihme jeb kristibas grāhmata lihds nemmama.
- 4) Ja bruhtgans jeb arr bruhte wehl ne buhtu 21 gaddus wezs, tad tam peered-dejam wezzaleem, jeb kad s̄hee jau buhtu mirruschi, pehrmiudereem ja-atprāss, woi sawam behrnam to laulibu arr wehl, jo pehz likkumeem tik jauni laudis, kas wehl paschā teefā ne stahv, bes sawu wezzaku wehleschanas ne drihkst laulibā fa-eetees.
- 5) Ja atraitnis un atraitne prez Zahs, tad waijaga no teefas, nowadda-taudim no sawas pagasta-teefas, pee pilfateem rak-stiteem no magistrata, grāhmatas isnemt, kureds apleezinahs, ka ar saweem behrneri no pirmas laulibas par mirruscha wezzaka mantahm pareisi isschlikrusschees, jeb ka nelabdi behrni now atslikuschi. Arri s̄hi grāhmata pee paschas rāhdishchanas pee mahzitaja jonesi lihds.
- 6) Ja atraitnam jeb atraitnei wezzais draugs tai draudse, pee kureas mahzitaja janahk rāhditees, ne buhtu mirris, bet zittur kur, tad arr ta mirruscha mirreja-grāhmata no wezzas draudses mahzitaja is-

nemmama un paschas draudses mahzitajam atdohdama.

Tē es jums nu, mihti draugi, leeku atgahdatees:

- 1) Ka pehz likkumeem puiscHEELM tik pehz no-dsihwotu 18to un meitehm pehz pilna līita gadda wehlehts laulibā dohtees.
- 2) Ka ta rahdīschānahs un laulafchanā pee tahs draudses mahzitaja kriht, kurrā draudse bruhte eedsihwō.
- 3) Bet ka kātes pāhris arr bruhtgana draudse fauzams, un kad tur arr 3 reif is-faults, par to tam mahzitajam, kas laulahs, no ta, kas arr fauzis, par to is-faukschanu apleezinachanas-grāhmata atnessama, jo mahzitajs, pirms tāhdu grāmatu dabbujis, ne drihkst laulaht.
- 4) Ka tāhdi laudis, kas tāhdraudse, kurrā prez Zahs, wehl pilnu gaddu naw eedsihwōjuschi, arr wehl sawā wezzā draudse, jeb ja par to pehdigo gaddu wehl zittās kahdās draudses eedsihwōjuschi, tur wifur arr jaſauz, un arr par tāhdam is-faukschanahm mahzitajam pee laulafchanas grāhmatas nodohdama.
- 5) Ka atraitneem tik pehz 6 neddetahm un atraitnahm tik pehz 3 mehnescHEELM wehlehts jaunā laulibā dohtees. Ja atraitnes us grūhtahm kahjahn buhtu palikuschas, tad jagaid, kamehr behrnu-raises pāhrzeestas un neddetas pagahjuschas.

Ja bruhtganam jeb bruhtei wehl ar zittu kahdu zilweku kahdas sajukschanas buhtu bijuschas, tad mihti draugi, suhdsami raugeet tāhdas buhfschanas pareisi isschlikirt un staidroht, woi paschi sawā starpā, woi, ja to ne spēhj, ar sawa mahzitaja patigu; un to darrait pee laika, eekam wehl nahkat rāhditees; jo kad tāhdas leetas tik wehl pehzlaikā nahk sin-namas, tad jau dauds apkaunoschanas un apgrūhtinaschanas zeefchamas.

Tē es nu warru zeestees, mihti draugi, juhs suhgdams suhgt; pee fa-esfchanas laulibā ne darragt pehz pāfaules gudribas, bet pehz firds-prahta, ta ka firds wehlahs, un ne fataisajt

ne weenam nekahdu lauslibu, un ne pahrunnajeet un ne speesheet arr fawus behrnus prewinau apprezzeschanahm, jo no tahdahm leetahm zellahs jo wairak nelaimigas laulibas — un, kas gon wehl gruhtaki zeefchams, ne nelabba satifschanahs, eenaids, kildes un kauschanahs laulibā! Zaur to wiss pafaulsmeers un laimiba subd un tad tahi nelaimigi zilweki daudfreis arr us wissadu grehku un bresmibu kahredinati tam launam padohdahs pawissam, un wissu fawu muhschigu laimi un svehtibu fauda. Kahda pahrmeschanahs, kad kahds kahdam us to wissu buhtu wainas aisdewis!

V. Kad par mirruscheem peerunna, tad mahzitajam jaisteiz:

- 1) Ta mirruscha zilweka eedsihwoschanas-weta, kahrtja jeb ammats, kristihts wahrds un pawahrds.
- 2) Pee behrneem arr abbeju wezzaku wahrdi, un tehwa kahrtje jeb ammats.
- 3) Woi tas mirrejs jauns zilweks bijis, woi laulaths, woi atraitnis jeb atraitne, jeb woi warr buht no fawa laulata drauga atschkirts.
- 4) Ta mirrusha wezzums, un kurrā weetā tas dsummis bijis.
- 5) Ta flimmiba, kurrā tas zeetis un mirris.
- 6) Ta taybas leetas wehlahs draudsei sinnamas darriht, arr warrat isteikt:zik laulibas tas mirrejs dsihwojis, zik ilgi katra, zik behrniku tam bijuschi, zik to wehl pee dsihwibas, zik jau preelsch wezzaka mirechanas to muhschigo zellu nogahjuschi, jeb arr wehl zittas kahdas sinnas.

Wehl beidsoht, mihi draugi, es juhs pehz likkumeem gribbu pamahzicht:

- 1) Ka katram zilwelam no muhsu tizzibas ar wisseem svehta ammata darbeam, kas pee ikweena strahdami gaddahs, pee tahs draudses mahzitaja jaturrahs, kurras draudses aprinkē tas zilweks pats to brihdi eedsihwo. Gribb wisch kahdu reissi zittur kur peestaigaht, tad draudses-mahzitaja atwehlefschana jaluhdsahs; un

2) Ka mahzitaji basnizā jeb dreskambari nekahdas peerunna schanas par ammata-darbeam ne drihlest un arr ne spehj peneem, bet ka teem peerunnatajeem kahdā us to no mahzitaja nolikta neddeka-deenā paschā mahzitaja muischā, jeb kur zittur mahzitajs to wehl, janahk peerunnaht.

Tā es nu, mihi draugi, scho grahmatiau pee jums laischu or to firdswehleschanu, ka jums zaur tahs grahmatas lassischanu un wal-koschanu basnizas-buhfchanas turplikkam wiss jo labbali pehz likkumeem, jo skaidraki un weeglaki istiktohs. Kur jums tad nu pefawa mahzitaja kahda peerunna schana buhtu, pirms pee ta nogahjuschi, usschkireet papreeksch schi lappinā to pantinu, kas par to paschu leetu mahza un darreet tik pareisi pehz tahs mahzibas. Lai Deewo wissu labbi isschkire!

J. H. Tiling, Talses mahzitajs.

Kristigi johki.

Kahds generalis ar mahzitaju Flattig fätzzees, gribbeja no ta skaidri finnaht, ka tas ar to nahkamo dsihwofchanu buhs kā nē? — Flattig to waizaja, woi tizzoht ka pehz nabwes winsch wairs generalis ne buhschoht un fawu leelu algu wairs ne dabbuschoht? — Generalis atteiza: „To tizzu.“ — Woi no wissas firds to tizzoht? — „Vateesi no wissas firds!“ — „Nu“ — mahzitajs eesauzahs — „tad Juhs jau itt skaidri ko sinneet no muhschigos dsihwofchanas, us ko Juhs schim brihscham jau warreet fataisitees, lamehr tas Kungs pats sawā laikā Jums no tam wairak sinnu dohs.

2 Tim. 2, 23.

E. Dünsberg.

Jauna mohde sveestu taifisht.

Pehz schihs jaunas mohdes krehjums pawifam wairs ne tohp Lehrnehts, bet linnu-mai-fitte eelikts, kas ne par smalka un ne par rupja irr, un schi kullite, skaidribas pehz tohp kahdā

rupjā maifā eelikta un tad semmē eerakta — bet seemā, kad laukā ne warr eekuh, tad to eerohk pagrabbā, fmilkfchu-gubbā. Pehz 25 sfundahm krehjums zeeti palizzis. Tad tas tohp fweesta-mulde eebehrts, ar karrohti speests un puss glahses uhdens usleets, zaur ko lehna-peens isfchirrahs. To wissu warr eeksch 2 minutehm padarriht, un zaur to wairak un labbaku fweestu dabbu, ne kā us wezzu wihsī.

No Amerikas fchi jauna isdohmata leeta pahrgahjuſi us Sprantschu semmi, kur daschās mallās pawissam wairs fweestu zittadi ne taifa.

St.—r.

Teesas fluddinashanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriftas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Bauekas aprinka teesas wissi un ifkatri, kam pee tahs no teesas uenemtas atstahtas mantas ta tai 13tā Jubli f. g. Pommuschas muischā nomirruscha, pee Bauekas peerakslita Johann Wilhelm Steinbach kahdas präffishanas buhtu, jeb kas dohmatu ko präfibt, zaur fchō usaizinati un faulti, diwu mehnescu starpā un wisswehlak libds 27tu November f. g., kas par to weenigu un ieflehgshanas-terminu noliks, pee saudeshonas sawas teesas ar sawahn präffishanas heit peeteiktees un fagaidh, ko teesa spreedihs. Teeblaht tohp arri tee nepasilstani parradneeli ta peemineta neloika zaur scho usaizinati, pee dubbultas strahpes sawus parradus libds 27tu November f. g. pee schihs teesas usdoht. To buhs mehrā lift! Bauekas aprinka teesa, tai 17tā September 1851. 1

(L. S.) C. v. d. Dricken, offeſſeers.
(Nr. 147.) Sekrethr̄s F. Babst.

Us pawehleschanu tahs Keiseriftas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Slohkenbekkes pagasta teesas wissi tee, kam kahdas präffishanas pee ta April-mehnes f. g. nomirruscha Slohkenbekkes Dalku sainneeka Jehlab Lahzis, — usaizinati, diwu mehnescu starpā, prohti libds 1mu Dezember f. g. sawas präffishanas pee schihs pagasta teesas usdoht, ar to pamahzishanu, ka tohs, kas libds tam noliktam terminam sawas präffishanas ne buhs peeteikuschi, wehlak wairs ne klauſih, bet turprettim teem muhſchigu klauſezeschamu

usliks. Tāpat arri tee, kas tam nelaikini kaut fo parradā, tohp usaizinati, pee dubbultas strahpes sawus parradus libds tam wirspeemietam terminam pee schihs papasta teesas aismalsah. Slohkenbekkes pagasta teesa, tai 6tā Oktober 1851. 3

(L. S.) Pagasta wezzakais Ans Traufmann.
(Nr. 148.) Gutmann, pagasta teesas frihwereis.

Us pawehleschanu tahs Keiseriftas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Strasdes un Sahrzenes pagasta teesas wissi tee, kam kahdas taisnas präffishanas jeb mantibas teesas pee tahs atstahtas mantas tahs scheit preeksch 7 gaddeemi nomirruschas atraitnes Dorothea Gottlieb Brinkmann, dsimmuschas Jablonsky, jeb ja kas dohmatu ko mantoht, usaizinati un faulti, gadda un deenias starpā, no tahs deenas rehkinajoht, kad fchi fluddinashana trescho reis Wissēs buhs stahwejusi, kas par to beidsamo peeteiktees-terminu nolikta, noi paschi, noi zaur weetuekeem, kur tahdi wehleti, un kur wajadsigs or assistenteem un pehrmindereem fchi teesas weetā atnahkt un til labb sawu mantibas-teesu kā wajadsigs peemeldeht, kā arri tahs peerahdischanas-schimes par tam usrahdisht, jo zittadi tohs, kas sawas präffishanas ne buhs usdewuschi, no tahs atstahtas montas islehgus un wehlakwirts ne klausih. Strasdes un Sahrzenes pagasta teesa, tai 29. September 1851.

(Nr. 141.) Mikkel Straup, pagasta wezz. 3
E. Hildebrand, pag. teesas frihw.

No Leel-Aluzes pagasta teesas tohp zaur scho sumamu darrihts, ka scheit balts schlimmela ſirgs peeklihdis, un turflaht tas, kam schis ſirgs peederretu, usaiznachts, to paschu prett fluddinashanas un barroschanas atlihdinaschanu libds 26tā Oktober f. g. pee schihs pagasta teesas prettim nent, jo pehz ta wirspeeminta laika to ſirgu pagasta lohdei par labbu pahrdohs. Leel-Aluze, tai 28tā September 1851. 2

(L. S.) J. Jakobsohn, peesehdetajs.
(Nr. 190.) Teesas frihwens Feldberg.

Zitta fluddinashana.

Tai 30tā Oktober f. g. pulksten 10tēs no rihta taps Dohbeles muischā tas Dohbeles basnizaēs jeb leelois krohgus un tas zittfahrtigais Zibpeles Bekfra-krohgus wairakfohliteem arrente iessohliths. Klahtakas finnas warr katu brihdi Dohbeles muischā dabbuht. Dohbele, tai 15tā September 1851. 1

Muischās waldischana.